

ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ „РАН БОСИЛЕК“

5300 Габрово, ул. “Орлово гнездо” 12, www.ranbosilek.com

тел.: 066 / 807 516 e-mail: info-700102@edu.mon.bg

ЕТИЧЕН КОДЕКС НА УЧИЛИЩНАТА ОБЩНОСТ ЗА УЧЕБНАТА 2026/ 2027 ГОДИНА

ВЪВЕДЕНИЕ

Етичният кодекс на ОУ „Ран Босилек“, гр. Габрово, е създаден с цел да утвърди основните ценности и принципи, които ръководят поведението и взаимоотношенията в училищната общност. Той е изграден на основата на Конвенцията на ООН за правата на детето, Европейската харта за правата на човека, Конституцията на Република България и Закона за предучилищното и училищното образование.

Кодексът е в съответствие и с националните политики за приобщаващо образование и гарантира равен достъп до качествено обучение за всички ученици.

Училището приема, че изграждането на морални и етични стандарти е неразделна част от процеса на възпитание и образование.

Основните ценности, които отстояваме, включват хуманизъм, толерантност, уважение към личността, равнопоставеност и отговорност. Чрез прилагането на този кодекс училищната общност цели да развива среда на доверие, сътрудничество и взаимна подкрепа между ученици, учители, родители и партньори от местната общност.

Етичният кодекс подчертава значението на партньорството между училището и семействата, както и на активното участие на обществото в образователния процес. Той служи като пътеводител за справедливо, прозрачно и отговорно поведение, като поставя най-добрия интерес на детето в центъра на всички решения и действия.

КРАТКО ПРЕДСТАВЯНЕ

Етичният кодекс на ОУ „Ран Босилек“ представлява съвкупност от принципи, правила и ценности, които определят поведението и взаимоотношенията в училищната общност. Кодексът цели да изгради безопасна, етична, толерантна и мотивираща среда за развитие на учениците и персонала. Той насърчава партньорството между училището, семействата и обществото, като акцентира върху ролевите модели, професионализма на учителите, подкрепата за личностно развитие и справедливото прилагане на санкции. Кодексът гарантира, че всички решения и действия са в най-добрия интерес на децата, с отговорност, прозрачност и уважение към човешките права.

СЪДЪРЖАНИЕ

1. ВЪВЕДЕНИЕ
2. КРАТКО ПРЕДСТАВЯНЕ
3. ПОСЛАНИЕ ОТ ДИРЕКТОРА И КОМИСИЯТА ПО ЕТИКА
4. РАЗДЕЛ I. ОСНОВНИ ПОЛОЖЕНИЯ
5. **ДЕСЕТ ЗЛАТНИ ОТЛИЧИТЕЛНИ ПРАВИЛА НА УЧИЛИЩНАТА ОБЩНОСТ**
6. РАЗДЕЛ II. ПРАВА И ОТГОВОРНОСТИ НА УЧАСТНИЦИТЕ В ОБЩНОСТТА
7. ГЛАВА ПЪРВА. ЕДИННИ ПРАВИЛА ЗА ПОВЕДЕНИЕ И ЦЕННОСТИ НА НИВО УЧИЛИЩЕ
8. ГЛАВА ВТОРА. ПЕДАГОГИЧЕСКИ СПЕЦИАЛИСТИ И СЛУЖИТЕЛИ В ОБРАЗОВАТЕЛНАТА ИНСТИТУЦИЯ
9. ГЛАВА ТРЕТА. ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ
10. ГЛАВА ЧЕТВЪРТА. МОРАЛНО ПОВЕДЕНИЕ НА УЧЕНИКА
11. ГЛАВА ПЕТА. ПЕДАГОГИЧЕСКИ СЪВЕТ
12. ГЛАВА ШЕСТА. ОБЩЕСТВЕН СЪВЕТ
13. ГЛАВА СЕДМА. РОЛЕВИ МОДЕЛИ
14. РАЗДЕЛ III. ВЗАИМОВРЪЗКИ МЕЖДУ ЗАИНТЕРЕСОВАНИ СТРАНИ
ГЛАВА ПЪРВА. МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ КЪМ СЕМЕЙСТВОТО
15. РАЗДЕЛ III. ВЗАИМОВРЪЗКИ МЕЖДУ ЗАИНТЕРЕСОВАНИ СТРАНИ
ГЛАВА ВТОРА. ВЗАИМООТНОШЕНИЯ С КОЛЕГИТЕ
16. РАЗДЕЛ III. ВЗАИМОВРЪЗКИ МЕЖДУ ЗАИНТЕРЕСОВАНИ СТРАНИ
ГЛАВА ТРЕТА. ВЗАИМООТНОШЕНИЯ С РОДИТЕЛИ
17. РАЗДЕЛ IV. МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ КЪМ ОБЩЕСТВОТО
18. РАЗДЕЛ V. ПРОФЕСИОНАЛНО ПОВЕДЕНИЕ
19. РАЗДЕЛ VI. КОНФЛИКТ НА ИНТЕРЕСИ
20. РАЗДЕЛ VII. КОМИСИЯ ПО ЕТИКА
21. РАЗДЕЛ VIII. САНКЦИИ
22. ФИНАЛНИ ДОПЪЛНЕНИЯ – УПРАВЛЕНИЕ В ДИНАМИКА И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

ПОСЛАНИЕ ОТ ДИРЕКТОРА И КОМИСИЯТА ПО ЕТИКА

Етичният кодекс на ОУ „Ран Босилек“, гр. Габрово, е ангажимент на цялата училищна общност да гради среда на доверие, уважение и отговорност. Той е основата, върху която се изграждат отношенията между ученици, учители, родители и всички партньори на училището. Кодексът утвърждава ценности като хуманизъм, толерантност, равнопоставеност и отговорност, които ни водят във всяко наше действие и решение.

Всеки член на общността има своя роля в прилагането на тези принципи. Чрез сътрудничество, подкрепа и активна участие, ние създаваме благоприятна и мотивираща среда за обучение и личностно развитие.

Партньорството с родителите и местната общност е ключово за постигането на нашите цели и за изграждането на силна и сплотена училищна общност.

Директорът и комисията по етика поемат отговорността да следят за спазването на етичния кодекс и да насърчават взаимното уважение и добрите практики.

Всички заедно поставяме учениците в центъра на нашите усилия и работим за тяхното бъдеще, водени от принципите на морал и почтеност.

Директор на ОУ „Ран Босилек“: Нина Митева

Комисия по Етика :

1. Невена Стоенчева – педагогически съветник
2. Галина Начева – ЗДУД
3. Наталия Шкарова – ЗДАСД и представител на непедagogическия персонал
4. Силвия Василева – старши учител в начален етап – представител на началните учители
5. Васвие Адем – учител по ИКТ и представител на прогимназиален етап

Комисията е сформирана със Заповед №РД-04-643-1/14.09.2026 г. на директора на ОУ „Ран Босилек“

РАЗДЕЛ I. ОСНОВНИ ПОЛОЖЕНИЯ

1. Етичният кодекс на ОУ „Ран Босилек“, гр. Габрово, е създаден на основание Конвенцията на ООН за правата на детето, Европейската харта за правата на човека, Конституцията на РБ, Закона за защита правата на детето, Наредбата за приобщаващото образование, Чл.175 (1) от ЗПУО и е в съответствие с чл.269, ал.1, т.11 от ЗПУО.
2. Етичният кодекс обхваща: Единна държавна образователна политика, ориентираност към интересите на детето, равен достъп до образование, равнопоставеност и недопускане на дискриминация, хуманизъм и толерантност.
3. Етичният кодекс е приет от педагогическия и общественния съвет и е публикуван на интернет страницата на училището.
4. Етичният кодекс е подчинен на принципи за повишаване на общественото доверие, предотвратяване на конфликти, утвърждаване на ценности, подпомагане на толерантността и насърчаване на демократичните принципи.
5. Целите на кодекса: да утвърди основните ценности и норми, да укрепи авторитета на учителите, да подпомага решаването на етични дилеми, да очертае моралните отговорности на всички към детето, семейството и обществото, да регламентира етичните норми на поведение, да повиши общественото доверие и да предотврати конфликти.

ДЕСЕТ ЗЛАТНИ

ОТЛИЧИТЕЛНИ ПРАВИЛА

НА УЧИЛИЩНАТА ОБЩНОСТ

- Уважаваме достойнството на всеки човек – говорим и действаме с доброта, без обиди, подигравки или дискриминация.
- Поддържаме честност и почтеност – не мамим, не прикриваме истини и спазваме поетите ангажименти.
- Сътрудничим си и си помагаме – успехът на един е успех на всички, а трудностите се преодоляват заедно.
- Отговорни сме за делата си – поемаме последиците от постъпките си и се стремим да поправяме грешките.
- Опазваме училищната среда – грижим се за материалната база, природата и ресурсите като общо благо.
- Насърчаваме справедливост и равен достъп – всички имат равни възможности да се развиват и да бъдат чути.
- Изслушваме се с внимание и уважение – дори когато мненията ни се различават, ценим диалога и културния обмен.
- Даваме положителен пример – с поведението си изграждаме доверие и авторитет за училището и общността.
- Подкрепяме развитието на всеки ученик – ценим индивидуалността, талантите и усилията на всеки член на общността.
- Действаме с хуманност и толерантност – пазим дух на мир, разбирателство и съпричастност във всяка ситуация.

6. Етичният кодекс утвърждава ролята на училището като център на доверие и взаимно уважение, където всяко дете е ценено и защитено.
7. Всички участници в училищната общност се ангажират да действат почтено, да избягват конфликти на интереси и да работят за общото благо.
8. Партньорството между училище, семейство и местна общност е ключово за постигане на високи образователни и морални стандарти.
9. Училището насърчава отговорно гражданско участие, културно разнообразие и приобщаване на деца от всички социални групи.
10. Кодексът служи като ориентир при решаването на етични дилеми, осигурявайки справедливост, прозрачност и защита на правата на всички.
11. Всяко решение, свързано с учениците, поставя техния най-добър интерес в центъра на вниманието.
12. Училищната общност активно работи за превенция на тормоз, насилие и дискриминация, изграждайки култура на ненасилие и взаимна подкрепа.
13. Поддържа се атмосфера на открит диалог, конструктивна обратна връзка и уважение към различните гледни точки.
14. Кодексът подлежи на периодичен преглед и може да бъде допълван след обсъждане с педагогическия и обществен съвет.
15. Всички членове на училищната общност се задължават да познават и спазват етичния кодекс, като по този начин гарантират неговото прилагане.

РАЗДЕЛ II. ПРАВА И ОТГОВОРНОСТИ НА УЧАСТНИЦИТЕ В ОБЩНОСТТА

*Права и отговорности са основата на взаимното доверие и уважение в училищната общност. **Правата** гарантират, че всеки ученик, родител, учител и служител е ценен и защитен – че има достъп до качествено образование, безопасна среда и свобода да изразява мнение. **Отговорностите** са ангажиментът на всички да действат почтено, да спазват правилата и да подкрепят развитието на общността.*

*Тази взаимна връзка е пряко свързана с **етиката** – **принципите на честност, уважение и толерантност, които направляват нашите решения и действия.***

Моралът е съвкупност от принципи и правила за добро и зло, които насочват поведението на човека. Той изисква личността да постъпва честно, отговорно и справедливо, независимо от обстоятелствата. Моралът задава вътрешния компас/ориентация на личността, който ни помага да изберем правилното, дори когато е трудно.

*Спазването на права и отговорности изгражда **имиджа на образователната институция** като място на почтеност, доверие и високи стандарти, което вдъхновява учениците и печели уважението на обществото.*

Същевременно, семействата, които споделят тези ценности и сътрудничат с училището, укрепват собствения си авторитет пред децата си и допринасят за общото добро.

***Права на личността** са признати и защитени от обществото и институциите възможности, които гарантират свобода на изразяване, достойнство, равнопоставеност и достъп до ресурси и развитие. Те осигуряват условия човек да живее, учи и работи без страх от дискриминация или неправомерно ограничаване.*

Отговорности на личността са морални и социални задължения да спазва правилата, да уважава правата на другите, да действа честно и почтено и да допринася за благото на общността. Отговорностите изискват активно участие, етичност и ангажимент към общите ценности и ред.

Училището е място, където се изгражда сплотена училищна общност на ученици, учители и родители. Общността постига резултати на принципа на общото действие, като подпомага и допълва личните усилия на всеки. Всички членове на общността се отнасят с уважение помежду си и си помагат за постигането на една обща цел: по – добро образование.

ГЛАВА ПЪРВА. ЕДИННИ ПРАВИЛА ЗА ПОВЕДЕНИЕ И ЦЕННОСТИ НА НИВО УЧИЛИЩЕ

16. Единните училищни правила са създадени във връзка с прилагане на механизма за противодействие на училищния тормоз и насилие и са част от превантивните дейности на училището.

17. Целта на тези правила е прилагането на цялостен училищен подход за недопускане на тормоз и прояви на насилие сред учениците, както и бързо и ефективно справяне при възникване на такива ситуации.

18. Основни принципи: не толериране на тормоза и насилието; изграждане на училищна култура на социално и компетентно поведение; взаимно уважение между всички участници.

19. Определят се строги граници, които индикират неприемливо поведение, водещо към прояви на тормоз и насилие, както и мерки при преминаването на тези граници.
20. Правила за поведение и ценности: да работим заедно; да уважаваме взаимно работата си; да се изслушваме без прекъсване; да уважаваме себе си и другите; да работим спокойно и тихо; да обсъждаме проблемите и да водим обща дискусия; да бъдем любезни и вежливи; да работим старателно и да пишем домашните си; да не създаваме интриги; да опазваме материално-техническата база здрава и чиста; да бъдем единни при вземане на общи решения; да пазим авторитета на училището; да споделяме идеи и проблеми; да уважаваме правата на другите; да усвояваме знания пълноценно; да бъдем честни и откровени; да се радваме на успехите на другите; да развиваме чувство на отговорност, уважение, самодисциплина, самоувереност и чувство за хумор; да не нараняваме физически или емоционално; да се подкрепяме в трудни моменти.
21. Правила при съвместна работа: да търсим помощ при трудности; да работим в екип; всички да работим активно; да говорим един по един и да се изслушваме; да гледаме към човека, на когото говорим; да си помагаме при различни дейности; да сме съсредоточени и внимателни в час; да не даваме прибързани оценки; да не се подиграваме на другите; да не уронваме авторитета на училището; похвала при добри резултати; санкция при агресия или нарушаване на правилата.
22. Правила за поведение в социалните мрежи: да не снимаме съученици и учители без разрешение; да не публикуваме снимки или съдържание, уронващо достойнството на другите; да не разпространяваме обидни материали или коментари за училището и неговите членове.

Права на личността са признати и защитени от обществото и институциите възможности, които гарантират свобода на изразяване, достойнство, равнопоставеност и достъп до ресурси и развитие. Те осигуряват условия човек да живее, учи и работи без страх от дискриминация или неправомерно ограничаване.

Отговорности на личността са морални и социални задължения да спазва правилата, да уважава правата на другите, да действа честно и почтено и да допринася за благо на общността. Отговорностите изискват активно участие, етичност и ангажимент към общите ценности и ред.

ГЛАВА ВТОРА. ПЕДАГОГИЧЕСКИ СПЕЦИАЛИСТИ И СЛУЖИТЕЛИ В ОБРАЗОВАТЕЛНАТА ИНСТИТУЦИЯ

23. Педагогическите специалисти се ръководят от основни ценности и принципи на ЗПУО, националните и европейски нормативни актове за защита на правата на детето и човека.
24. При изпълнение на служебните задължения всички работници и служители се отнасят любезно и с уважение, зачитат правата и достойнството на личността и не допускат дискриминация.
25. Всички служители са длъжни да спазват принципите на законност, лоялност, честност, безпристрастност, политическа неутралност, отговорност и отчетност.
26. Те съдействат за провеждането на държавната политика, основана на принципите на правовата държава, и действат компетентно, обективно и добросъвестно.
27. Не накърняват престижа на институцията, както при изпълнение на задълженията си, така и в обществения и личния си живот.
28. Основават практиката си на съвременни знания за детското развитие и уважават индивидуалността и уязвимостта на всяко дете.
29. Създават безопасна и здравословна среда, която стимулира социалното, емоционалното и физическото развитие на децата.

30. Подкрепят правото на детето на свободно изразяване на мнение и осигуряват равни възможности за децата с увреждания.
31. Не участват в практики, които не зачитат достойнството на детето или дискриминират по какъвто и да е признак.
32. Разпознават симптомите на насилие над дете и съдействат при подозрения за малтретиране, като информират компетентните органи.
33. Изграждат отношения на уважение, доверие, сътрудничество и колегиалност с колегите си.
34. Обменят информация и ресурси за подобряване на обучението и справяне с конфликтни или кризисни ситуации.
35. Поддържат авторитета на професията, въздържат се от действия, които биха го уронили, и проявяват нетърпимост към такива действия.
36. Сътрудничат с институции, родителски организации и обществеността, като запазват професионалната си независимост.
37. Не злоупотребяват с правомощията си, поддържат добър външен вид и лична хигиена, служейки за пример на учениците.
38. Работят за осигуряване на най-добри и съвременни знания, развитие на потенциала на учениците, добронамереност, безпристрастност и емпатия.
39. Осъвременяват методите на обучение, повишават квалификацията си и поддържат постоянен контакт с родителите и училищната администрация.

ГЛАВА ТРЕТА. ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ

40. Образователната институция осигурява подкрепа за личностно развитие на децата съвместно с държавни и местни органи, структури и доставчици на социални услуги, в съответствие с изискванията на ЗПУО (рамката на чл. 174).
41. Подкрепата за личностното развитие е обща и допълнителна и се урежда от ЗПУО и Наредбата за приобщаващото образование.
42. Екипът за подкрепа за личностно развитие: идентифицира силните страни и затрудненията на детето/ученика; анализира причините; прави оценка на индивидуалните потребности; изготвя и реализира план за подкрепа; проследява развитието по всеки конкретен случай.
43. Екипът за подкрепа изпълнява и други функции, предвидени в държавния образователен стандарт за приобщаващото образование.
44. Институцията разработва и прилага политики за развитие на общността.
45. Институцията изгражда позитивен организационен климат чрез сътрудничество, ефективна комуникация и отношения на загриженост между всички участници в образователния процес.
46. При работата с децата се прилага принципът на позитивната дисциплина: изслушване на детето, разбиране на причините за поведението и предоставяне на възможности за усвояване на добри поведенчески модели.
47. Прилага се принципът на превенцията и ранното оценяване на риска от трудности, съгласно Програмата за превенция на ранното напускане и Програмата за равни възможности и приобщаване на децата от уязвими групи.
48. На всички деца е гарантирано правото да бъдат обучавани и възпитавани в здравословна, безопасна и сигурна среда.
49. Децата са зачитани като активни участници в образователния процес.
50. Децата получават библиотечно-информационно обслужване.
51. Децата получават информация относно обучението, възпитанието, правата и задълженията си.

52. Децата получават обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие от всички педагогически специалисти.
53. Осигурява се равнопоставеност независимо от раса, вяра, националност, убеждения, пол и социален статус, както и правото на свободно изразяване на мнение.
54. Осигурява се закрила за нормалното физическо, умствено, нравствено и социално развитие на децата.
55. Децата имат право да участват в проекти и програми, предложени от институцията.
56. Зачита се уникалността и потенциалът на всяко дете.
57. Прилага се индивидуален подход, особено за деца със специфични нужди, в най-добрия интерес на детето.
58. Екипната работа между учители и други специалисти включва обсъждане на проблеми и обмяна на добри практики за по-висока ефективност на педагогическите подходи.
59. Общата подкрепа се осигурява за всички деца.
60. Допълнителната подкрепа се предоставя въз основа на оценка на индивидуалните потребности, извършена от екипа за подкрепа.
61. Екипът за подкрепа за личностно развитие се създава със заповед на директора за конкретно дете (процедура по вътрешните правила).
62. Екипът за подкрепа идентифицира силни страни и затруднения; оценява потребности; изготвя и реализира план за подкрепа; наблюдава и оценява развитието; изпълнява и други функции по стандарта за приобщаващо образование.
63. Институцията разработва и прилага политики за развитие на общността (включително партньорство с родители и местна общност).
64. Институцията изгражда позитивен климат чрез сътрудничество, ефективна комуникация и отношение на загриженост.
65. Принципът на позитивната дисциплина се прилага чрез мерки и подходи, гарантиращи изслушване, разбиране и обучение в умения за саморегулация.
66. Принципът на превенцията и ранното оценяване на риска се прилага системно чрез програмите за превенция и приобщаване.
67. Мерките за подкрепа се прилагат за всички деца в обща среда, по реда на държавния образователен стандарт за приобщаващото образование.

ГЛАВА ЧЕТВЪРТА. МОРАЛНО ПОВЕДЕНИЕ НА УЧЕНИКА

68. Училището е общност; учениците участват като равноправни членове заедно с учители, родители и персонал.
69. Учениците се отнасят с уважение и доверие към всички представители на училищната общност.
70. Толерантност към различното мнение и отказ от агресия и всякакви форми на насилие; избягване на поведение, което унижава другите.
71. При конфликт учениците търсят подкрепата на учител или друг отговорен възрастен.
72. Учениците оказват помощ на нуждаещите се и сигнализират при свидетелство на неприемливо поведение.
73. Учениците са уважавани личности с права и могат да потърсят подкрепа при тяхното нарушаване.
74. Учениците изпълняват задълженията си, за да избягват конфликтни ситуации и изоставане в учебния процес.
75. Учениците подкрепят и изпълняват идеите на моралния кодекс.
76. Академична почтеност: недопускане на преписване, плагиатство, нерегламентирана употреба на източници; коректно цитиране.
77. Цифрово гражданство: етично и безопасно поведение онлайн; защита на лични данни; уважение в дигиталната комуникация.

78. Етично използване на изкуствен интелект: ИИ е помощник, не заместител; изисква се прозрачност кога е използван и за какво.
79. Език без омраза: нулева толерантност към реч на омразата, кибертормоз и изолация на съученици.
80. Възстановителни практики: при нарушаване на правила учениците участват в разговори за възстановяване на щети и отношения.
81. Гражданска активност и доброволчество: насърчава се участие в полезни за общността инициативи.
82. Грижа за психичното здраве: търсене на помощ е признак на сила; училището осигурява канали за подкрепа.
83. Инклузия: активни действия за включване на нови или уязвими ученици; култура на „приятелска ръка“.
84. Екологична отговорност: намаляване на отпадъци, пестене на ресурси, грижа за училищната среда.
85. Безопасност: спазване на правилата за безопасност в учебни часове, междучасия, спорт и извънкласни дейности.
86. Отговорна комуникация: избягване на слухове и интриги; проверка на фактите преди споделяне на информация.
87. Почит към труда: уважение към усилията на съученици и учители; конструктивна обратна връзка.
88. Равнопоставеност: участие на всеки в групови дейности; насърчаване на тихите гласове да бъдат чути.
89. Саморегулация и време: спазване на срокове, присъствие и готовност за час; развитие на умения за управление на времето.
90. Здравословен начин на живот: отказ от вредни навици; сън, движение и балансирано хранене.
91. Уважение към интелектуална собственост: спазване на лицензии за софтуер, музика, изображения.
92. Партньорство с родители: учениците участват отговорно в комуникацията школа–семејство (дневници, срещи, платформи).
93. Училищен дух: опазване авторитета на училището в и извън него, включително в социалните мрежи.
94. Справедлива игра: честност и уважение в спортни и състезателни формати; приемане на победа и загуба достойно.

ГЛАВА ПЕТА. ПЕДАГОГИЧЕСКИ СЪВЕТ

95. Педагогическият съвет предприема мерки за превенция на конфликти и осигуряване на позитивен организационен климат, както и подкрепа на училищната общност. Изгражда стратегия за развитие на образователната институция за следващите години с приложени план за действие и финансиране. Приема и актуализира правилника за дейността на училището и изгражда постоянно действащи комисии (етична, по качество, по превенция на тормоза и насилието и др.).
96. Работи с държавните образователни стандарти (качество, приобщаващо образование, гражданско, здравно, екологично и интеркултурно образование, статут и професионално развитие на учителите и др.). Приема годишен план за дейността на институцията, включващ програми за превенция на ранното напускане на училище и приобщаване на деца от уязвими групи. Прави предложения за награждаване на ученици и служители или за налагане на санкции при спазване на закона.
97. Участва със свои представители в създаването и приемането на етичния кодекс на училищната общност.. Проследява и обсъжда нивото на усвояване на компетентности от учениците, предлага мерки за подобряване на резултатите.

98. Насърчава иновации в преподаването: интегриране на дигитални технологии, проектно-базирано обучение, STEAM подход.
99. Подкрепя устойчиво развитие и екологична отговорност в училищната политика и проекти.
100. Въвежда прозрачни механизми за обратна връзка от ученици, родители и персонал за непрекъснато подобрене на процесите. Поощрява менторски програми между опитни и новоназначени учители за обмен на добри практики.
101. Развива партньорства с местната общност, културни институции и бизнес за разширяване на образователните възможности.
102. Гарантира справедливо и балансирано разпределение на учебния товар и отговорности между учителите.
103. Следи за психо-социалното благополучие на педагогическия състав, предлага мерки за превенция на прегаряне.
104. Осигурява обучение на учители за работа в мултикултурна среда и с деца със специални образователни потребности.
- Поддържа високи стандарти на етика и прозрачност в процесите на оценяване на учениците и вземане на решения.

ГЛАВА ШЕСТА. ОБЩЕСТВЕН СЪВЕТ

105. Общественият съвет подпомага развитието на училището и упражнява граждански контрол върху управлението му.
- Одобрява стратегията за развитие на образователната институция и приема годишния отчет на директора за изпълнението ѝ.
107. Участва в заседания на педагогическия съвет при обсъждане на ключови програми и избора на учебни помагала.
108. Предлага политики и мерки за подобряване качеството на образованието въз основа на резултатите от самооценката на училището.
109. Участва в създаването и приемането на етичния кодекс на училищната общност.
110. При неодобрение на актовете на педагогическия съвет ги връща с мотиви за повторно разглеждане.
111. При повторно разглеждане педагогическият съвет се произнася окончателно, вземайки предвид мотивите.
112. Организира обществени дискусии и форуми, които дават глас на родителите, учениците и местната общност.
113. Съдейства за привличане на ресурси и партньорства (местен бизнес, НПО, културни институции) за подкрепа на училищни проекти.
114. Насърчава прозрачност и отчетност чрез периодично публикуване на решения и отчети на достъпен за общността портал.
115. Поощрява устойчиви инициативи – екологични, социални и културни, които укрепват връзката между училище и общност.
116. Следи за включване на уязвими групи и равнопоставено участие на родители с различен социален и културен произход.
117. Подпомага комуникацията между училището и местната власт по въпроси за инфраструктура, безопасност и образование.
118. Инициира кампании за повишаване на информираността относно права на децата, здравословен начин на живот и гражданско участие.
119. Наблюдава етичните стандарти при вземане на решения, за да гарантира безпристрастност и почтеност.
120. Оценява ефективността на програмите за подкрепа на учениците и предлага подобрения въз основа на обратна връзка от заинтересованите страни.

121. Участва в организирането на празници и културни прояви, укрепващи училищния дух и чувството за принадлежност.

ГЛАВА СЕДМА . РОЛЕВИ МОДЕЛИ

122. Ролевите модели оказват пряко влияние върху ефективното прилагане на образователния процес и върху живота на обучаемите.

123. Те насърчават положителен имидж на училището и стратегиите за образование, стимулират изобретателността и иновациите.

124. Обучаемите трябва да разграничават положителното и отрицателното поведение и да се мотивират да се развиват като личности.

125. Ролевите модели демонстрират семейни ценности, морал и дават пример за неприемливо поведение чрез добри практики.

126. Положителните ролеви модели вдъхновяват учениците да участват активно в обществото и да проявяват смелост за промяна.

127. Всяка година се организират дейности, които дават възможност на учениците да се срещнат и общуват с ролеви модели от различни сфери.

128. Ролевите модели показват страст и способност за вдъхновение, както и ясен набор от ценности.

129. Те показват ангажимент към общността чрез доброволчество и подкрепа на училищните инициативи.

130. Те демонстрират безкористност, приемане на другите и преодоляване на препятствия.

131. Учителите и непедагогическият състав са наблюдавани за ефективно прилагане на ролеви модели чрез своето поведение и работа.

132. Учителите показват стойността на образованието и интелектуалното любопитство като вдъхновение за учениците.

133. За обучаеми без положителни примери в семейството училището става важен източник на морални ориентири.

134. Осигурява се среда без стереотипи, където ролевите модели са достъпни и разнообразни.

135. Учениците, общувайки с ролеви модели, се вдъхновяват да поемат контрол над живота си и да влияят положително на общността си.

136. Педагогическият състав планира дейности за демонстрация на положителни модели: култура на общуване, поведение и отговорност.

137. Ръководството на училището гарантира, че ролевите модели отразяват морала, ценностите и принципите на етичния кодекс.

138. Непедагогическият персонал също следва да демонстрира професионализъм, ефективна комуникация, грижа за учениците и готовност за учене.

139. Родителите действат като партньори и ролеви модели за децата, като показват уважение към училището и активна ангажираност.

140. Обучаемите са насърчавани да бъдат ролеви модели за своите връстници, като показват честност, емпатия и отговорност.

141. Партньорите на училището (местни организации, бизнес, НПО) демонстрират положителни примери чрез подкрепа на училищни каузи.

142. Въвеждат се програми за менторство, в които ученици се срещат с професионалисти от различни области.

143. Организират се „Дни на вдъхновението“, в които ролеви модели от изкуство, наука, спорт и предприемачество споделят опит.

144. Училището използва съвременни комуникационни канали (подкасти, видеа) за популяризиране на добри примери.

145. Насърчава се ученическото самоуправление като платформа за упражняване на лидерски умения и етични стандарти.

146. Ролевите модели подкрепят екологични инициативи и проекти за устойчиво развитие, за да формират ценности за отговорност към природата.
147. Въвеждат се обучения по емоционална интелигентност, които подпомагат учениците да се превърнат в положителни ролеви модели.
148. Партньорствата с университети и институции създават мрежи от преподаватели, които в дух на уважение и коректност подкрепят учениците в кариерното им развитие.
149. Възпитаване на чувство за отговорност за добрия имидж на училището – представяне на институцията достойно пред обществото и избягване на действия, които могат да навредят на репутацията ѝ.
150. Развиване на училищната култура.

РАЗДЕЛ III. ВЗАИМОВРЪЗКИ МЕЖДУ ЗАИНТЕРЕСОВАНИ СТРАНИ

ГЛАВА ПЪРВА. МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ КЪМ СЕМЕЙСТВОТО

151. **Уважение към родителите и настойниците** – признаване на тяхната роля, изслушване на техните съвети и зачитане на семейните ценности.
152. **Честност и откритост** – споделяне на важни въпроси и проблеми, без да се крият действия, които могат да навредят на доверието.
153. Възпитаване у учениците на **отговорност към семейните задължения** – изпълнение на поетите ангажименти у дома (учене, помощ в домакинството, грижа за братя/сестри).
154. **Грижа и подкрепа** – показване на внимание и съпричастност към чувствата и трудностите на членовете на семейството.
155. **Положителен пример** – поведение, което укрепва доброто име на семейството и демонстрира ценности като почтеност, справедливост и съпричастност.
156. Работещите в образователната институция информират родителите за изследователските проекти, включващи техните деца, и да им се дава възможност да упражняват правото си да откажат участието.
157. Работещите в образователната институция не използват отношенията със семейството за лично облагодетелстване и да не влизат в отношения с членовете на семейството, които могат да навредят на ефективността на работата с детето.
158. Учителят/Служителят работи за подобряване на сътрудничеството между организациите, както и за интердисциплинарното взаимодействие между професиите, които имат отношение към благополучието на децата.
159. Учителят/Служителят съдейства за повишаване степента на разбиране на децата и техните нужди от обществото.
160. Учителят/Служителят работи за популяризиране правата на децата, както и за повишаване чувствителността на обществото към нарушаването им. Учителят/Служителят работи за подкрепа на законите и политиките, които подпомагат благополучието на децата и семействата им и се противопоставя на тези, които го нарушават.
161. Основна отговорност на училището и персонала е да подпомагат семейството във възпитанието на децата и да уважават неговата роля.
162. Работещите в училището зачитат достойнството на всяко семейство, неговата култура, език, обичаи и убеждения.
163. Учителите уважават ценностите на семейството и правото му да взема решения в най-добрия интерес на детето.
164. Семейството се информира за всички решения, касаещи детето, и се включва при нужда във вземането на такива решения.
165. Училището уважава правото на семейството да знае как се работи с детето и каква подкрепа получава.
166. Родителите се информират за проекти и изследвания, включващи техните деца, и имат право да откажат участие.

167. Отношенията със семейството не се използват за лично облагодетелстване; избягват се действия, които могат да навредят на работата с детето.
168. Гарантира се конфиденциалност на информацията за семейството и детето, освен в случаите на риск за благополучието на детето.
169. При конфликт между членове на семейството училището действа открито и не взема страна, а подпомага вземането на информирано решение.
170. Създават се родителски работилници и клубове, които подпомагат семействата при развиване на умения за подкрепа на децата в обучението.
171. Организирант се събития „Семейни дни“, които укрепват връзката между училище и родители чрез игри, дискусии и културни прояви.
172. Въвеждат се програми за семейно доброволчество, където родители и ученици заедно участват в инициативи за общността.
173. Създават се дигитални платформи за прозрачна комуникация между родители и учители (онлайн дневници, приложения за обратна връзка).
174. Училището предоставя ресурси и консултации на родителите по теми като детско развитие, психично здраве, безопасност онлайн и кариерно ориентиране.
175. Поощрява се участието на родители с различен професионален и културен опит като гост-лектори и ментори.
176. Семействата участват в оценката и усъвършенстването на училищните политики чрез анкети и обществени обсъждания.
177. Училището и родителите изграждат партньорство за съвместно решаване на проблеми, подкрепа на уязвими групи и развитие на училищния дух.
178. Насърчават се инициативи за семейно учене – например вечерни лекции, проекти родител-дете и образователни игри.
179. Насърчаване създаването на мрежа за взаимопомощ между родители за обмен на ресурси, опит и подкрепа с учители.
180. Изграждане на култура на уважение и взаимопомощ, която също допринася за имиджа на семейството и училището като места, които възпитават отговорни, съзнателни граждани.

РАЗДЕЛ III. ВЗАИМОВРЪЗКИ МЕЖДУ ЗАИНТЕРЕСОВАНИ СТРАНИ

ГЛАВА ВТОРА. ВЗАИМООТНОШЕНИЯ С КОЛЕГИТЕ

181. Учителите и служителите проявяват уважение и коректност към колегите си, без поведение, което накърнява достойнството и правата на личността.
182. Уважават мнението на колегите си и зачитат правото им на личен живот.
183. При възникнали противоречия, които не могат да бъдат решени самостоятелно, колегите търсят съдействие от председателя на етичната комисия.
184. С личното си поведение и чувство за отговорност дават пример на останалите, а ръководните служители – и на подчинените си.
185. Изграждат и поддържат отношения на уважение, доверие, сътрудничество и колегиалност.
186. Обменят информация и ресурси, свързани с благополучието и закрилата на децата.
187. Работят за утвърждаване на собствения и на колегите си авторитет, въздържайки се от действия, които уронват престижа на професията.
188. Насърчават култура на открито общуване и конструктивна обратна връзка за подобряване на учебния процес.
189. Участват в съвместни обучения и екипни семинари за повишаване на компетентността и изграждане на доверие.
190. Приемат различията в мненията като възможност за растеж и иновации.
191. Създават менторски програми, чрез които опитни учители подпомагат новите колеги.
192. Използват съвременни комуникационни платформи за бързо и прозрачно споделяне на информация и ресурси.

193. Организирант неформални събития и тимбилдинги за укрепване на екипния дух и сплотеността на колектива.

194. Сътрудничат си при реализиране на училищни проекти, културни инициативи и кампании за общността.

195. Насърчават партньорство между различните възрастови групи педагози и между педагогически и непедагогически персонал.

РАЗДЕЛ III. ВЗАИМОВРЪЗКИ МЕЖДУ ЗАИНТЕРЕСОВАНИ СТРАНИ

ГЛАВА ТРЕТА . ПРАВА И ВЗАИМООТНОШЕНИЯ С РОДИТЕЛИ

196. Родителите имат следните права, свързани с етиката в отношенията с работещите в образователната институция:

- ✓ Да получават информация за успехите и развитието на децата си, за спазването на правилата в образователната институция и за приобщаването им към общността.
- ✓ Да се срещат с ръководството на образователната институция, с учителите и с другите педагогически специалисти в определеното приемно време или в друго удобно за двете страни време.
- ✓ Да присъстват и при желание от тяхна страна да бъдат изслушвани, когато се решават въпроси, които засягат правата и интересите на децата.
- ✓ Да получават информация, подкрепа и консултиране по въпроси, свързани с образованието, кариерното ориентиране и личностното развитие на децата им.
- ✓ Да избират и да бъдат избирани в обществения съвет на образователната институция.
- ✓ Да изразяват мнение и да правят предложения за развитието на образователната институция и на центъра за подкрепа за личностното развитие.

197. Родителите имат следните задължения, свързани с етичните правила в образователната институция:

- ✓ Да осигуряват редовното присъствие на детето в образователната институция и своевременно да уведомяват при отсъствие.
- ✓ Редовно да се осведомяват за своите деца относно приобщаването им, успеха и развитието им в образованието и спазването на правилата.
- ✓ Да спазват правилника за дейността на образователната институция и да съдействат за неговото прилагане.
- ✓ Да участват в процеса на изграждане на навици за обучение като част от уменията за учене през целия живот.
- ✓ Да участват активно в родителските срещи.
- ✓ Да се явяват в образователната институция след покана от учител, директор или друг педагогически специалист в удобно за двете страни време.

198. Морални отговорности към семейството:

- ✓ Училищната общност зачита достойнството на всяко семейство.
- ✓ Зачитат се ценностите на всяко семейство и правото на родителите да взимат решения в най-добър интерес на своите деца.
- ✓ Семейството бива своевременно информирано за всяко решение на училището, свързано с детето, и при нужда се включва във вземането на крайни решения.
- ✓ Зачита се правото на семейството да бъде информирано за начина, по който се работи с детето.

- ✓ Осигурява се конфиденциалност на информацията, касаеща семействата, освен в случай на нарушаване правата на детето.
- ✓ Родителите биват информирани относно проекти, в които се включват техните деца, като запазват правото си да откажат участие.
- ✓ Училищната общност не използва отношенията със семейството за лично облагодетелстване.
- ✓ Не се допуска влизане в отношения с представители на семейството, които могат да навредят на ефективността на работата с ученика.

199. Родителите, чиито деца се обучават в самостоятелна форма или организация, гарантират постигането на целите на образователния процес, осигуряват необходимите условия, учебници и помагала, и прилагат подходящи методики според възрастта и потребностите на детето.

200. Партньорството между училището и семействата е основа за изграждане на доверие, етични отношения и положителен имидж на институцията. Родители и учители работят съвместно за развитието на децата, като чрез открита комуникация, съвместни инициативи и взаимно уважение допринасят за формирането на морално отговорни и социално активни личности.

РАЗДЕЛ IV. МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ КЪМ ОБЩЕСТВОТО

201. Учителите и служителите предоставят висококачествени програми и услуги, съобразени с професионалната им компетентност.

202. Не предлагат услуги, за които не притежават необходимата квалификация, ресурси или правоспособност.

203. Работят за създаване на сигурна обществена среда за детето.

204. Сътрудничат с организации и институции за подобряване на взаимодействието между професиите, свързани с благополучието на децата.

205. Съдействат за повишаване на разбирането на обществото за нуждите на децата.

206. Популяризират правата на децата и насърчават чувствителността към тяхното нарушаване.

207. Подкрепят закони и политики, които подпомагат благополучието на децата и семействата, и се противопоставят на тези, които го застрашават.

208. Уважават индивидуалността и потенциала на всяко дете и работят в негов интерес.

209. Не използват физически наказания или методи, уронващи достойнството на детето.

210. Подкрепят семействата в отглеждането и възпитанието на децата.

211. Подкрепят и насърчават колегите си в изпълнението на етичния кодекс.

212. Поддържат висок стандарт на професионално поведение и непрекъснато обогатяват знанията си.

213. Служат като застъпници на детето в общността и обществото.

214. Спазват етичните правила, заложи в кодекса, и действат безпристрастно и справедливо.

215. Опазват данните и личната информация на гражданите, станали им известни при служебни задължения.

216. Участват активно в обществени кампании за образование, култура и здраве, които укрепват връзката между училището и общността.

217.. Учителите и служителите са морално задължени да служат като пример за етичност, почтеност и професионализъм пред учениците и общността.

218. Като граждани, педагогическите специалисти трябва да подкрепят демократичните принципи и да насърчават уважение към правата и достойнството на всеки човек.

219. Учителите и служителите носят отговорност да поддържат справедлива и приобщаваща среда, където всички ученици се чувстват приети и ценени.

220. Професионалното поведение изисква уважение към колегите, родителите и учениците, независимо от различията във възгледите или обстоятелствата.
221. Учителите трябва да насърчават култура на диалог, толерантност и взаимно разбирателство както в класната стая, така и извън нея.
222. Служителите на училището следва да бъдат активни участници в обществения живот, като подкрепят инициативи за доброволчество, устойчиво развитие и социална отговорност.
223. Всички работещи в образователната институция са задължени да пазят конфиденциалността на лични данни и чувствителна информация, свързана с ученици, родители и колеги.
224. Учителите и служителите са отговорни да развиват професионалните си умения и знания, за да предоставят качествено и съвременно образование.
225. В поведението си извън училището, работещите трябва да съблюдават моралните стандарти, защото техните действия влияят върху имиджа на институцията.
226. Поддържането на чиста, безопасна и уважителна училищна среда е морално задължение на всички служители.
227. Учителите трябва да показват съпричастност към трудностите на учениците, колегите и родителите, като работят за изграждане на подкрепяща общност.
228. Всеки служител трябва да бъде пример за отговорно използване на ресурси и опазване на училищното имущество и обществените блага.
229. Учителите и служителите са длъжни да избягват действия, които могат да доведат до конфликт на интереси или да уронят доверието към институцията.
230. Моралната отговорност на педагогическите специалисти е да насърчават учениците към активно гражданско участие и спазване на етичните принципи.
231. Спазването на тези морални отговорности укрепва връзките между училището, семействата и обществото, утвърждавайки добрия имидж на образователната институция.

РАЗДЕЛ V. ПРОФЕСИОНАЛНО ПОВЕДЕНИЕ

231. Професионализмът се проявява чрез етична, компетентна и позитивна работа.
232. Учителят и служителят подпомага органите на държавната власт с безпристрастност и активност при провеждането на образователната политика.
233. Когато прави предложения пред ръководството, предоставя пълна и точна информация, отнасяща се до конкретното решение.
234. Спазва служебната йерархия и изпълнява стриктно актовете и заповедите на административното ръководство.
235. Може да поиска писмено потвърждение на акт, който счита за неправомерен, преди да го изпълни.
236. Поставя проблемите открито и честно пред ръководството, когато възникнат трудности в работата.
237. Противодейства на корупционни прояви и други неправомерни действия.
238. Не допуска да бъде поставен във финансова зависимост или друга обвързаност, която може да повлияе на решенията му.
239. Не изразява лични мнения като официална позиция на училището.
240. Опазва повереното му имущество и не допуска използването му за лични цели.
241. Спазва установеното работно време и изпълнява задълженията си отговорно.
242. Поддържа поведение, което не уронва престижа на училището нито на работното, нито в личния му живот.
243. Не упражнява несъвместими дейности и не получава доходи от тях.
244. Участва редовно в програми за повишаване на квалификацията, за да развива своите знания и умения.

245. Поддържа етична комуникация с родители, ученици и колеги, независимо от обстоятелствата.
246. Подпомага внедряването на иновации и модерни образователни технологии в учебния процес.
247. Дава личен пример с култура на обличане, реч и поведение, съответстващи на ценностите на училището.
248. Сътрудничи с местната общност и партньори за подобряване на условията на обучение.
249. Активно участва в инициативи за развитие на училищната среда, културни и спортни събития.
250. Прилага принципите на устойчиво развитие в професионалната си дейност (намаляване на отпадъците, енергийна ефективност и др.).
251. Поддържа откритост към обратна връзка от ученици и родители и използва тази информация за усъвършенстване на практиката си.
252. Спазва конфиденциалност при работа със служебни данни и лична информация.
253. Насърчава работа в екип и култура на взаимна подкрепа сред колегите.
254. Отстоява ценностите на етичния кодекс при взаимодействия с външни организации и институции.
255. При кризи действа с хладнокръвие, професионализъм и в интерес на децата и училището.

РАЗДЕЛ VI. КОНФЛИКТ НА ИНТЕРЕСИ

256. При възлагане на служебна задача, която може да доведе до конфликт между задълженията и личните интереси, учителят или служителят уведомява директора на училището. Учителят или служителят не може да използва служебното си положение за лично или семейно облагодетелстване.
257. При възникнал конфликт на интереси учителят или служителят може да се оттегли от конкретното задължение след съгласуване с ръководителя си.
258. Когато смята, че дадена дейност е несъвместима със служебните му задължения, служителят обсъжда въпроса с директора.
259. Всички служители преминават вътрешноучилищна квалификация чрез ЕКК /периодично/ относно разпознаването и управлението на конфликт на интереси.
260. Създава се прозрачна процедура за деклариране на потенциални конфликти на интереси, която се обновява ежегодно.
261. Ръководството на училището гарантира, че решенията се вземат въз основа на обективни критерии и в най-добрия интерес на учениците.
262. Учителите и служителите са насърчавани да търсят съвет от етичната комисия или външни експерти при съмнение за конфликт на интереси.
263. Училището поддържа регистър на декларираните конфликти на интереси, за да осигури прозрачност и доверие в общността.
264. При установяване на нарушение се предприемат корективни мерки и обучения за предотвратяване на подобни случаи в бъдеще.
265. Поддържането на почтеност и прозрачност в отношенията с външни партньори е приоритет на училищната общност.
266. Служителите се въздържат от участие в външни дейности или бизнеси, които могат да компрометират техния професионален интегритет.
267. При проекти с външни организации се определят ясни роли, за да се избегне конфликт на интереси и да се гарантира етичност.
268. При съвместни дейности се подписват протоколи за съгласие и прозрачност, които гарантират справедливи отношения и отговорности на всички страни.
269. Примерите за правилно управление на конфликти на интереси се анализират и

документират, за да служат като обучителни ресурси за персонала.

270. Училищното ръководство осигурява периодични дискусии за добри практики, които укрепват етичната култура и доверие.

271. Всички служители са насърчавани да споделят реални ситуации като примери за професионално и морално поведение.

272. Прозрачността и отчетността се поддържат чрез ясно дефинирани процедури за реакция при конфликт на интереси.

273. Подкрепя се култура на взаимно обучение, при която по-опитните колеги предават знания за етично поведение на новите членове на екипа.

274. Тези практики целят укрепване на авторитета на институцията и създаване на доверие между всички заинтересовани страни.

РАЗДЕЛ VII. КОМИСИЯ ПО ЕТИКА

275. За спазването на Етичния кодекс и разрешаване на възникнали казуси в училището се създава Комисия по етика.

276. Комисията се избира от педагогическия съвет в срок от една седмица след утвърждаване на Етичния кодекс.

277. Членовете на комисията се избират за срок от 2026 г. до 2029 г.

278. **Комисията приема правила за дейността си, които се утвърждават от директора и се предоставят на педагогическия съвет.**

279. **Комисията отчита дейността си на годишния педагогически съвет.**

280. **Комисията разглежда подадените жалби, свързани със спазването на кодекса, и при необходимост се самосезира.**

281. **Всеки заинтересован член на училищната общност може да внесе жалба до комисията.**

282. **Комисията разглежда жалбите в срок от една седмица и се произнася с мотивирано становище, което предава на директора.**

283. Комисията следи за правилното прилагане на препоръките и решенията и предоставя обратна връзка на общността.

284. Комисията организира обучителни семинари за етични стандарти и добри практики в училищната среда.

285. Въвежда механизъм за анонимни сигнали, за да гарантира защита на подателите и прозрачност.

286. **Поддържа архив на разгледаните случаи и предприетите мерки за повишаване на отчетността и подобряване на процесите.**

287. При сложни случаи комисията може да търси съдействие от външни експерти или институции.

288. Съдейства за изграждане на култура на почтеност и взаимно уважение чрез инициативи, кампании и дискусии.

289. Периодично анализира тенденциите в подадените сигнали, за да идентифицира проблемни области и да предложи превантивни мерки.

290. **Изготвя годишен публичен доклад за дейността си, без да нарушава конфиденциалността на конкретни случаи.**

291. Насърчава активното участие на ученици, родители и персонал при изработване на етичните политики на училището.

292. **Подпомага ръководството при актуализиране на етичния кодекс според нови законодателни или социални изисквания.**

293. Служи като медиатор при междуличностни конфликти и предоставя подкрепа за мирно разрешаване на спорове.

294. При необходимост комисията може да поиска експертно мнение от външни звена, което трябва да бъде предоставено в срок от четири седмици.

РАЗДЕЛ VIII. САНКЦИИ

295. Процесът за жалби и сигнали гарантира, че обратната връзка от заинтересованите страни се събира и използва за подобряване на процесите и етичните норми.
296. **Жалбите и сигналите се подават писмено по утвърден образец от родители, учители или външни лица.**
297. Срокове за подаване на сигнали: учител – 24 часа, родител – 48 часа, външно звено – 48 часа от настъпване на събитието.
298. **Всички жалби се вхोधират в дневника на училището до два дни, а при случаи, свързани с живота и здравето на учениците – до 24 часа.**
299. **Директорът обявява свикване на съответната комисия чрез вътрешните канали или информационно писмо според естеството на сигнала.**
300. При закъсняло подаване на сигнал задължително се свиква комисия за преглед на случая.
301. Комисията разглежда сигнала, събира доказателства и чрез директора изисква писмени обяснения от заинтересованите страни.
302. При нужда комисията може да изиска експертни становища от външни институции за подкрепа на решението.
303. След събиране на всички данни комисията издава Протокол – Решение с препоръки и мерки.
304. Директорът на база протокола издава заповед или информационно писмо до заинтересованите лица в срок до една седмица.
305. При събития с висока рискова тежест директорът уведомява по-висшестоящи институции и държи информирани всички страни.
306. За неспазване на срокове и отговорности се предприемат законови и административни мерки съгласно Кодекса на труда.
307. Въвежда се система за мониторинг и оценка на ефективността на предприетите санкции и корективни мерки.
308. Създават се обучителни програми за превенция на нарушения и информираност относно етичните стандарти.
309. Въвеждат се регулярни срещи между ръководството, комисията и представителите на общността за анализ на случаите и подобряване на процедурите.
310. Поддържа се база данни със статистика и анализи на жалбите и сигналите за повишаване на прозрачността и отчетността.
311. Санкциите се прилагат справедливо и последователно, като се вземат предвид тежестта на нарушението и предходни предупреждения.
312. Всеки случай се разглежда индивидуално, като се гарантира защита на достойнството и правата на всички страни.
313. Осигурява се обратна връзка към общността за ефекта от предприетите мерки, като се запазва конфиденциалността.
314. Всички страни се насърчават да участват конструктивно в процеса на разрешаване на конфликти и подобряване на училищната среда.
315. Периодично се провеждат вътрешни и външни оценки на удовлетвореността на заинтересованите страни, за да се идентифицират области за подобрене.
316. Екипът прилага гъвкави подходи за управление на рискове, кризи и промени, съобразени със спецификата на училищната общност.
317. Въвеждат се стратегии за ранно предупреждение и реагиране при възникване на проблеми, засягащи учениците или персонала.
318. Всички заинтересовани страни имат достъп до актуална информация чрез дигитални канали и публични отчети.
319. Ръководството на училището поддържа партньорства с местни, национални и международни организации за обмен на добри практики.
320. Учителите и служителите участват в обучения по управление на промяната и

кризисни ситуации.

321. Училището насърчава иновациите и включването на нови технологии в процеса на обучение и комуникация с общността.

322. Въвежда се практика за годишен стратегически преглед на етичния кодекс с участие на ученици, родители и персонал.

323. При извънредни ситуации училището осигурява подкрепа за ученици, семейства и персонал чрез психологически и социални услуги.

324. Заключениеите разпоредби гарантират, че всички промени в етичния кодекс се извършват прозрачно и след обсъждане с педагогическия и обществен съвет.

325. Актуализираните версии на етичния кодекс се публикуват на интернет страницата на училището и се разпространяват сред заинтересованите страни.

326. Училищната общност поема ангажимент да работи съвместно за изграждането на безопасна, етична и устойчива образователна среда.

327. В случай на противоречие между този кодекс и националното законодателство, приоритет имат разпоредбите на закона.

328. Настоящият кодекс влиза в сила от датата на утвърждаването му и остава задължителен за всички членове на училищната общност.

Заключителни разпоредби

§ 1. Етичният кодекс на училищната общност в ОУ „Ран Босилек” е разработен на основание чл. 175, ал. 1 от Закона за предучилищното и училищното образование, при спазване на реда и условията за приемането му, съгласно цитирания закон. Етичният кодекс на ОУ „Ран Босилек” обхваща: Единна държавна образователна политика за осигуряване правото на училищно образование; Ориентираност към интереса и към мотивацията на детето и на ученика, към възрастовите и социалните промени в живота му, както и към способността му да прилага усвоените компетентности; Равен достъп до качествено образование; Равнопоставеност и недопускане на дискриминация при провеждане на обучение и образование; Хуманизъм и толерантност.

§ 2. Етичният кодекс на ОУ „Ран Босилек” е обсъден на заседание на Общо събрание с участието на представители на Обществения съвет на 14 юли 2026 г. и Ученическият парламент на училището като форма на ученическо самоуправление, и е приет с Решение взето на ПС с Протокол № 12 от 11.09.2026 г., утвърден е със Заповед № РД-04-643/ 14.09.2026 г. на директора.

§ 3. Етичният кодекс на ОУ „Ран Босилек” влиза в сила от датата на утвърждаването му със заповед на директора.

§ 4. Копие от Етичния кодекс на училищната общност е оставено в училищната библиотека, както и е поставено на видно място *в информационното табло във фойето на централния вход на училището.*

§ 5. Етичният кодекс на ОУ „Ран Босилек” е публикуван на интернет страницата на училището след утвърждаването му със заповед на директора на основание чл. 175, ал. 3 от Закона за предучилищното и училищното образование.

§ 6. Етичният кодекс на училищната общност може да бъде актуализиран и променян при условията и по реда, по който е приет.

ПРИЛОЖЕНИЕ 1 – ПРОЦЕС „ЖАЛБИ И СИГНАЛИ“

КЪМ ПРОЦЕДУРА ЗА УПРАВЛЕНИЕ И ПОДДЪРЖАНЕ НА БЛАГОПРИЯТНА СРЕДА И ГАРАНТИРАНЕ НА ЕТИЧНИЯ КОДЕКС

1. Процесът обхваща всички параметри в потвърждение, че обратната връзка от заинтересованите страни се събира и се използва за подобряване на процесите, за измерване нивото на удовлетвореност и за отстраняване на несъответствия, свързани с етичните норми.
2. Процесът включва всички елементи по прилагане на етичните норми и гарантира прозрачност.
3. Жалбата или сигналът постъпва по типова бланка от родител, учител или външно лице в дирекцията на образователната институция.
4. Жалбата или сигналът се предава на директора според следните срокове: от учител – до 24 часа; от родител – до 48 часа; от външно звено – до 48 часа след настъпване на събитието.
5. Документът се входи в Дневника за входяща кореспонденция на институцията до 2 дни от подаване, а при сигнали, свързани с живота и здравето на обучаемите – до 24 часа.
6. Директорът, според естеството на сигнала, издава заповед за свикване на съответната комисия (по противодействие на тормоза, по качеството на образованието, по управление на риска, по етика и др.) или заповед/информационно писмо към заинтересованите страни.
7. При закъсняло подаване на жалба или сигнал задължително се свиква комисия за разглеждане и решение на казуса.
8. Заповедта влиза в сила от датата на издаването ѝ.
9. Комисията се запознава с естеството на сигнала и издава протокол–решение.
10. Комисията изисква писмени обяснения от всички заинтересовани страни в срок, определен от комисията, но не по-късно от 2 седмици от подаването на сигнала.
11. Комисията може да поиска експертно мнение от външни звена; експертите връщат становище в определения срок, но не по-късно от 4 седмици.
12. След събиране на всички доказателства и експертни становища комисията излиза с Протокол – Решение (ПР), съдържащ препоръки, мерки и последващи действия.
13. Протоколът (ПР) се предава на директора в срок до 24 часа след издаването му.
14. Директорът, въз основа на ПР, издава заповед или информационно писмо до заинтересованите страни в срок до 1 седмица от издаването на ПР.
15. При събития с висока рискова тежест директорът уведомява по-висшестоящи институции и поддържа постоянна комуникация с тях за предприетите мерки.
16. За неспазване на срокове и отговорности, разписани в ЕК , Правилника за дейността на институцията и Правилника за вътрешния трудов ред, директорът предприема съответните законови и административни мерки съгласно Кодекса на труда.

ПРИЛОЖЕНИЕ 2

ПРОЦЕС ПО УПРАВЛЕНИЕ НА ЖАЛБИ И СИГНАЛИ

ТАБЛИЦА С ОПИСАНИЕ НА ПРОЦЕСА ЗА ЕФЕКТИВНО УПРАВЛЕНИЕ, ОЦЕНКА И ПРЕДПРИЕМАНЕ НА ДЕЙСТВИЯ ПО ЖАЛБИ И СИГНАЛИ.

№	Какво	От кого и кога	Как
1	Получаване на оплакване	Директор / Председател на Комисия по етика Когато заинтересована страна изразява недоволство или пусне жалба	Ако е устно, заинтересованата страна се кани да го подаде писмено. Ако е срещу директора – адресиране до РУО.
2	Запис на информацията	Директор / Комисия по етика След получаване на жалбата	Регистриране в дневник. Потвърждение на подателя, че е предприето действие.
3	Оценка на оплакването	Директор / Комисия по етика Веднага след събиране на информация	Преглед на всички данни. Решение относно валидността и нуждата от действия. Без участие на замесени лица.
4	Информирание на заинтересованите страни	Директор / Комисия по етика След взето решение	Чрез имейл или писмо. Своевременно уведомяване за решението.
5	Приемане на допустимост	Директор / Комисия по ресор След оценката	Допустимост или отказ се решава след проверка и по съответните нормативни рамки.
6	Обжалване на решението	Заинтересовани страни След решението	Възможност за обжалване пред Педагогическия съвет. Информирание за други органи за обжалване.
7	Комисия по ресор	Директор / Комисия При валидна жалба	Попълване на доклад за коригиращи действия по процедура.
8	Прилагане на коригиращи действия	Комисия по етика Според сроковете	Според плана за действие и съгласуваните срокове.
9	Преглед на мерките	Директор / Комисия по етика След прилагането на действията	Проверка дали действията са ефективни и предотвратяват повторение.